

op het programma prijkte zijn naam voor een voordracht over een modern thema: „stress”, de practicus en de patiënt ... Zijn vitaliteit deed onwillekeurig denken aan de bezorgdheid om de eigen oudedag, zo in de mode bij de jonge garde.

Voor wie na de (orthodontisch georiënteerde) zondag van het feestelijke samenzijn tot het laatst wilde genieten stond op maandag nog een tocht naar de centra van bloemenweelde in ons land ter beschikking. Voor de Nederlandse ploeg zal het wachtende werk zich wel hebben doen gelden!

P. H. BUISMAN

INGEZONDEN

KINDERTANDHEELKUNDE

Waarde Hoofdredacteur,

In Uw „Redactionele commentaar” in het vorige nummer van dit Tijdschrift, hebt gij een beschouwing gehouden over „Schooltandverzorging en waardering”, waarbij als uitgangspunt diende een uitlating van de gespreksleider tijdens een podiumdiscussie over „Kindertandheelkunde”, waarbij deze zich „voorstander verklaarde van afschaffing der schooltandverzorging”, welke uitlating gepubliceerd is in een „Kort verslag”, verschenen in het aprilnummer.

Hoewel gij opmerkt „dat een verslag (laat staan een „Kort verslag”) ruimte moet laten voor onvolledigheid” hebt gij geen ruimte gelaten voor de mogelijkheid dat de uiting van de gespreksleider ook wellicht geleden kan hebben aan onvolledigheid en dit noopt mij tot een enkel wederwoord.

Ik heb namelijk betoogd, dat ik ernstige bezwaren heb tegen de schooltandverzorging, zoals zij heden ten dage in Nederland veelal wordt uitgeoefend en dat, naar mijn stellige overtuiging, het gewenst zou zijn hierin zo spoedig mogelijk verandering te brengen onder het motto dat ten halve gekeerd beter is dan ten hele gedwaald!

Het aanstaande Ledencongres van de Maatschappij, gewijd aan de problemen rondom de kindertandheelkunde, zal zonder twijfel de gelegenheid bieden tot discussies ook over dit probleem; ik stel er echter toch prijs op om zo kort mogelijk te reageren op Uwe opmerking „dat het niet geoorloofd is een persoonlijke overtuiging tot basis te verheffen voor het weinig scrupuleuze advies om dit instituut af te voeren van de lijst der sociaal hygiënische voorzieningen”.

Ik acht het namelijk niet alleen geoorloofd, maar zelfs noodzakelijk, om te wijzen op het feit dat de wijze waarop dit systeem wordt toegepast in meerdere plaatsen in den lande, géén propaganda betekent voor een goede gebitsverzorging van het kind en daardoor ook niet voor die van de waarde van de conserverende tandheelkunde in het algemeen.

Ik sta in die overtuiging niet alleen en waar ik in de afgelopen dertien jaar mij uitsluitend met de orthodontische verzorging van een zeer grote groep kinderen bezig houd, meen ik met meer recht over de praktische resultaten te kunnen oordelen dan velen die hunne mening baseren op theoretische principes.

En wat die theoretische principes betreft, zou ik willen beginnen met op te merken, dat vanaf KANTOROWICZ – dat is ruim veertig jaar geleden – er in zoverre veel is veranderd, dat men helaas de illusie heeft moeten prijs geven, dat het kind, dat met een

gesaneerd gebit de school verlaat, in zijn verder leven met weinig moeite en kosten dat gebit kan behouden.

Wij weten thans, dat weliswaar een verwaarloosde kindermond weinig uitzicht biedt op een op later leeftijd nog bruikbaar kauworgaan, maar wij weten helaas ook dat verwaarlozing na de schooltijd, het daar verrichte werk illusoir maakt en met name Nieuw Zeeland is daarvan een klassiek waarschuwend voorbeeld!

De toekomstige gebitssanering van een volk zal moeten berusten op kleuterverzorging, schooltandverzorging en daaropvolgende regelmatige contrôle en behandeling van het gebit, waarbij wij slechts kunnen hopen dat preventieve maatregelen als voeding, fluor etc. . . . ertoe zullen bijdragen de cariësfrequentie significant te verlagen. Dit betekent dat momenteel zowel de mankracht, als de beschikbare financiën een dergelijke sanering uitsluiten en daarin kan ook een beduidende stijging van het aantal tandartsen en het creëren van een instituut van tandverzorgsters – hoe gewenst overigens ook – geen verandering brengen, wanneer niet inderdaad middelen worden gevonden, die de cariësfrequentie aanzienlijk zouden doen dalen.

Vandaar dat het, mijns inziens, strikt noodzakelijk is de beschikbare mogelijkheden zo efficiënt mogelijk aan te wenden, hetgeen thans zeker niet het geval is en waardoor nòch de propaganda voor goede gebitsverzorging, nòch de moderne tandheelkunde een dienst wordt bewezen en veelal ten onrechte een blaam wordt geworpen op de beoefenaren der tandheelkunde, aan wie eisen worden gesteld waaraan zij in vele gevallen niet kunnen voldoen.

De oplossing zal, naar mijn overtuiging, gevonden moeten worden in de instelling van een „Research Instituut”, dat met betrekkelijk geringe kosten, allereerst een betrouwbaar overzicht zal moeten verschaffen over de huidige toestand en dan de wegen zal dienen aan te geven waarop – met de bestaande mogelijkheden – getracht moet worden te geraken tot een *betere* gebitssanering van het Nederlandse volk!

Inmiddels, in opmerkelijke oneensgezindheid, maar met beste groeten,

CH. F. L. NORD

Wij hopen op de inhoud van het bovenstaande in het volgende nummer terug te komen (Red.).

TANDRETENTIE

Naar aanleiding van de „Opmerkingen over Tandretentie” van DE JONGE in de mei-afl levering van dit Tijdschrift, stel ik er prijs op een misverstand uit de weg te ruimen.

Wanneer DE JONGE betoogt „dat de hoektandretentie in eerste instantie vraagt om een orthodontisch gerichte therapie”, dan zal een ieder dat vermoedelijk volkomen met hem eens zijn en dit geldt overigens voor de retentie van vrijwel alle elementen.

Mijn bijdrage was echter uitsluitend bedoeld als waarschuwing om gereteneerde elementen, die *niet* meer voor orthodontische behandeling in aanmerking komen, zo spoedig mogelijk te verwijderen en vandaar dat ik „met zichtbaar welbehagen” HOTZ citeerde, die hetzelfde betoogt en mijns inziens zonder twijfel evenmin bedoeld heeft daarmee te ontkennen dat in eerste instantie „de orthodontisch gerichte therapie” te allen tijde de voorkeur verdient.

Een andere uitspraak zou trouwens wel geen enkele orthodontist voor zijn rekening willen nemen.

NORD